

Mamangan tu Bununtuza

“ Qubiaz! Qubiaz! Kavava-a minkelas i, minsuma in a lehle-isnanava-an ”, tusqit a tina luklas zaku, tinquz-a naam a tutut a sinepuk, musbai munhaan qiqinatul a ispit-i-ia qesing tu lukis tanqedip tungqabin, kas-aang saak tu duuq sia malaqtenga tinmamangmang malastapang, samuq is ni-i qan a.

Tintungtintung... maszang a masnanava ki petasan haan sisipulun tu patasan ta tu sasepuksidi tu, kinkikinuz anhavun zami, uka tu tatini ka ni-i tu musuqis munhaan patataqu-an ta. Tingmut kitngaa masipul i petasan, mazima saak mintingmut masipul i petasan, mopa maqtu sana-itu-anak-anak tu kazima-un masipul i petasan, ma-aq is halasan masipul a, ni-i tongquvali maqtu tintakzang, asa tutupa tu munhaan qaqebazanpetasan ta kilim i asa-un masipul tu petasan. Siza saak i issia masnanava sintupa tu si-aav a sipulun i “ Bununtuza mamangan tu qaqanup ”, masipul saak a maszang saak is sinipul ta tu mopa ta.

Taqu-an saam i masnanava tu, “ Amu ka tatinitini tu temi-issuskunan! Hadasav mu-u ka issuskunan munhaan ladidinunan ta, na i-ita ata pakasia uvavaz-az paliqansiap, asa kavavaa qe! ”, Maszang saak is metatesaq ta tu

tisqa tispalkav, pansansanasma-az tu tikis, saduu anak-anak tu mopin penukan i hulus-Bununtuza matehunuk i busulkavi tu na manaq i takilibus tu miniqumis.

Ai! Tasbanan in qan a ka masipul i petasan tu qeni-anan, laktanak a petasan haan inagak tu ailnuqu-an ta, maldauk ang saak maszang is matatesaq.

Tan-a ki issia temi-issuskunan tu sinkalun, maldauk ang saak maszang is na munba-av qanup, ma-aq a listutudul tu issuskunan a maldauk ang maszang matatesaq; sidaukdauk saak miliskin a, tisqa heza ni-i tu nepun tu ma-aq tu qazam a makahaan inagak tu tanangaus kusbai, tinniap saak tu masamu ka Bununtuza kis mudandaan ata ka tisqa heza ka qazam a makahaan tanangaus angqai kusbai, na heza ka minkanaang, qadang al masamu ang ni-i tu minkanaang.

Ma-aq ata Bununtuza kis kapimopa ki imita tu is-atusasamu ka, na ni-i ata palanduu ki tingquz-a-un ta saduu, nait saduu ki vahang, na malisvalavala ata miqumis nastu ti, maqasmav kuzakuza ki nanu tu na kuzkuza-un mita, kopaqani-an malisvalavala ata miqumis haan nastu ti.

布農勇士

「Qubiaz! Qubiaz! 趕快起來，校車來了」，媽媽大聲呼叫我，我們家養的小狗被驚嚇的跑出去，躲在煮飯用的火柴堆旁，我以為是那慶祝射耳節唱誇功歌太大聲！

叮咚叮咚！老師像是聖經裡的牧羊人，在我們的後面趕著我們。我喜歡利用清晨閱讀，因為可以按自己喜歡的書籍來閱讀，如果來不及閱讀，中午就要去圖書館找書閱讀。

拿出「布農族獵人的勇士」，我跟隨著所讀的內容，好像是我正在經歷著。

老師：「各位班長！請帶同學到禮堂，我們要在那裡和小朋友一起討論事情」，我像作夢一般醒來，有點迷迷糊糊，看自己像是穿著傳統服拿弓箭在瞄準著野獸要射擊。

唉！閱讀的時間已過，我把書放在座位上。聽到班長的口令，我像族人準備上山打獵一樣，打瞌睡同學還在回味美好的夢境，因為上山打獵要先作很好的夢；我正在那樣想時，突然有一隻不知名的鳥，從前面經過，我意識到布農族人若有飛鳥從我們前面經過是不吉利的，希望不要發生什麼事情。

Mazima saak Bununtuza

Biung Istasipal naak a ngaan, Takbanuaz, takihaan Qunhungaz tu bunun, sasapat saam a tastulumaq, Ihaan saak lopa ko haan pasnanava-antikis isnava-an, lusqa saam mamas-an a tastu-issuskunan, Tatau ka bananaz papitu ka binano-az, Anuu naam a masnanava, Masihaldengaz nepa malkazami, mapisihal taqutaqu zami, maszang saam tastulumaq tu mapakadedaz.

Mazima saak i Bununtuza, mopa isnganan sia Bununtuza ka malasqabasan a sintusaus, maqtu pinvo-un a **seng-av mapissusling** tusaus, maszang tuza itngangevun salaz tan-a tu tastas. Mananu ka Bununtuza tu maqansiap pasibutbut malastapang tusaus, maki-amin a tastu-asang a bunun minhamu kis tonahaan lus-anan tu qani-an, masanpenukan amin i hulus-Bununtuza, tipsi-an a bananaz i titipsi, qemulu-an a binano-az i **qemumulu**, kuntapisan a bananaz, masanbulale-an amin a binano-az, mu-anpuk a aza-aza bananaz, heza katnasiiq mapaquu ki davus, ma-aq a pequdan i davus a tinmamangmang malastapang, tulansanan i duma malastapang, ma-aq a binano-az a tuhahamu tusaus manahip. Mapataz a bananaz i babu, mahanat a binano-az i mebabu, ispasiqtu ka mebabu, mis-av,

tusaus, malastapang. Ma-aq is masasak in a mebabu ka pulongun in ispaka-un, amin a uvavaz-az tu minsuma amin mu-anpuk, pisnahipnahip tindadangkul pisqasibang ita.

Mazima saak i Bununtuza, mopa aza-aza ka Bununtuza manano-az, masisihal ni-i tu katmang **mahau** bunun, mindangaz kuzakuza kis talpataz ata, kopa ka qani-an malisvalavala malisihalsihal miqumis.

Na matinmananu saak mapasnava ki sinpallas-Bunun tu qalinga, na malas-Bunun in saak, na mamenuk in i hulus-Bununtuza. Manahip saak is tupaun bunun tu Bununtuza saak, al tupa tu iska-isaq-isaq a, na taqu-ak amin a bunun tu Bununtuza saak, madudungdung masisihal tu siduq, mesiqabas miqumis haan Tevang tu dalaq ti.

Paaq pu-un, asa ata ka Bununtuza tu mapakasihal, mapakadedaz, mapa-indangazdangaz, mapatantutungu, mapasaivsaiv, maqasmav kuzakuza, ka-a tu lusqa pisletazletaz, maqasmava munquma, na madia in a sina-ima-un a, na maqtu isbaliv mapinsui ka, aminav ispadenpus. Ma-aq is ni-i ka matinmananu-a kasui, palaslunav a sui ka, ispadenpusav, uu ka na **dungzav** in isluun a, na minmadia in su-u aldikusan a sui, asa mamantuk tu mopa ta.

我喜歡布農族

我是 Biung Istasipal，是巒社群，家住在古風部落，我們一家四個人，我現在在國小念書，班上學生只有十個人，三男七女，老師 Anuu，會很耐心的教導我們。

布農族人的誇功宴非常有名，八部合音也非常好聽，遠遠聽起來很像瀑布的聲音。節慶時，全族人穿著傳統服參加，男生頭戴頭巾，女生頭包圍巾，男生都穿片裙，女生都穿綁腿，男生全部集合在一起，有一個人手提水瓢來敬酒，接水瓢喝酒的人大聲喊跨功宴，大家快樂的跟著唱。

男生殺豬，女生煮肉，豬肉煮熟分給參加的人，豬肉湯大家一起吃喝，小孩子一起玩耍，都非常的高興。

我喜歡布農族，布農族漂亮、溫柔，不隨便打罵人，大家會一起幫忙工作到做完為止，每天平平安安的過日子。

我要努力學習布農族語，常常講族語，無論走到什麼地方，我會告訴他們說我是布農族人，是愛好和平優秀的民族。

Pali-uni tu maku-aq a siduq

Ma-aq sia Bunun-tuza ka tupa-un tu siduq a sia Bunun-tuza amin, lusqa tu vevivevi ka siduq, mopa muskunmuskun i дума ka ni-i tu Bunun-tuza tu siduq, paaq pu-un na sia in i vevivevi tu bunun a tupa-un tu siduq; ma-aq a taki-Tevang ti ka vevivevi tu siduq a sia ki, Taluku, Qalavang, Sesia, Istapang, **Bununtuza**, Lepunuk, Itasau, Pevang, Pankalkalan, Livaqlivaq, Bantalang, la-alua, Takistanaul kopa ta.

Minheza lopa ko ka tupa-un tu pis-Kilistu, ma-aq a ketnanu tu siduq a, papia ka lisdamu sia ta, paaq pu-un a, laktanan a itu-anak-anak mesiqabasan tu islulus-an, is-atusasamu siin esisopa-an, sia in i issia Tolu, Puut siin i Dangqasqulbu tu esisopa-an a kapimopa-un, mulivadengaz is mopa ta, ma-aq a pis-Kilistu kun a madiadengaz haan dalaq nastu ti ka lisdamu, uu tu, ni-i nenka pisvevi ka islulus-an siin i **esisopa-an**, maszang is Taqdunglaas tu ma-aq nai ta ka issia **Isus** Kilistu ka qaningu ka, pizangun nai ta tu mataqdung, **al lusqa** kopa ki issia **Isus** Kilistu sinpinahip tu qalinga ka puskunun i issia tastusiduq ta islulus-an nait esisopa-an, ni-i in sia qanitu ka lus-anan samasqengan, sia in i Tamadaza ka pisvangdu-an lus-anan, minsanasmaaz in ata lopa ko. Hineza isnganan tu bunun a tupa-un a ngaan

tu Lisiau, Puut **naip un**; ke-uni nepa tas-a tu petasan, heza haan issia ta petasan ta ka pali-uni keqaliputputan tupa tu, ma-aq sia Puut tun a keqaliputputan a minmazav minmakuniv; ma-aq sia Ngaingai tun a keqaliputputan a masmuav tu sikakaz-av; ma-aq sia takisilazan a ketnanu tu siduq a, minmazav matakunav anak-anak, minmopa ta ki mopa masmuav sia Tolu tun a issasepuk tu kasa-an a ni-i tu toknanai tun tu bunun tu asa-un amin mapinmaszang nai tun tu Tolu in amin, paaq pu-un, lusqu-un a takisilazan a Ketnanu tu bunun sinanastu haan bukzav ka-asang, mopa na masihal nenkun salispuk sepuk, kaqna-an a ngaan mapalas-Tolu, kaqna-an amin a islulus-an siin esisopa-an mapinmopa nai tun, paaq pu-un munpunghav in a ketnanu tu siduq.

Ma-aq a **tas-atas-a** siduq a heza-an amin i kesihalan, etumasqengan; heza-an amin i ekitvevi-an, ni-i tu mamaszang, issia Tamadaza makitvevi tu ke-unenan, sinepuk amin i Tamadaza, paaq pu-un sia mastaan masihal is pakan-anak a tastusiduq mapasiza, tis-uni itu-anak-anak tu siduq kapisihal miqumis, manahipdengaz tu Bunun-tuza, madedaz itu-anak-anak tu siduq, mapitaishang itu-anak-anak tu siduq.

110 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【巒群布農語】 高中學生組 編號 3 號

論種族問題

基督教是從猶太民族傳揚到世界各民族，乃是傳揚基督的福音。基督的福音和民族文化結合在一起，用民族文化來敬拜上帝。

人類是上帝所創造，上帝所愛的人。人類分成很多不同的民族，都是上帝的旨意、工作。文化語言更是上帝所賜與。母語是祖先賜給我們的。人類如動物一樣分很多種。人類如花草一樣為上帝所欣賞。

我們該如何發揚文化？ 1、要繼承 2、要發揚 3、要傳承（記錄）、強調信仰和文化，信仰生活化、生活信仰化，生活習俗就是文化。

有人說不強調文化，只管傳道。若我們迷失，就走向毀滅了。名作家李喬先生曾指出人民的醜陋面是自大、自卑、自棄。舊約聖經禁止猶

太人和外族人結婚。因：1、信仰一會被引誘敬拜偶像。2、種族一會被同化、滅亡。3、創造秩序一破壞上帝的創造。

有人說，異族通婚生出天才兒童，且可擔負國民外交。這不過是合理化的理由。每一個民族都有其尊嚴、人格，應堅守、愛護、榮耀自己的民族。

Pali-uni manaq vali

Qabas ang sia melantangus tu memadadengaz a qansiap ten-a-an solopa ko mungunungunu mekikingna ka elnanepan a, mita tu Bununtuza ka minanaq i vali. Samuq is dusa qan a qabasdengaz a vali, laqbing minsuma tas-a ka vali, sanavan in a makussuqna tas-a ka vali. Kopaqani-an makanmabaqis a vali, uka maqmut.

Heza tu tastuqani-an, munquma ka tamatina, pala-un a uvaz-az haan qansal, pasapalan i quhalmesapa, pahilhilan i tavuk mapi-ita mapasabaq. Samuq is espatazun i vali ka uvaz-az a, min-uni sisiun musbai, mopa masmuav a vali tu mabaqisdengaz. Tinsu'nuqdengaz tudiip a tama, mulumaq miliskin tu na una-u-un a vali manaq, matkakiiv i izukdaing tu tas-a masuaz, tis-ama ki uvaz-az, katna-uni ki busulkavi, mataszip i tilasmaduq pihaan ima kuskus mudaan masopa haan insusuma-anvali.

Me-opa nenka haan Tonkusaviq tu ludundengaz ta mudaan, Talmadiadengaz nenka tu pensanan a inudadanan, dungzav in a uvaz-az a taldaukdauk taldaing, talmenduu in a uvaz-az a tu tona-ita. I-ita nenka tudiip maku-uni asik kanasing ispa-ia ki mabaqisdengaz a vali, sansuma in a vali, kakasngiv in a vali ka, siza nepa ki busulkavi, kitngaa matehunuk i vali ta,

mumuslu ka vali ka, kantulunan istaa matehunuk, imisqang tutuza ka sinpatehunuk a, tudiip in panaqun istaa, te'sikun a tas-a mata, muqalqal a buan panahaan nastu dalaq, ni-i in masinqal, mopa minbuan in. Mahau ka vali tu te'sikun a tas-a mata ka, sinapun a minanaq tu bunun a madamu, pihanun lepaz-ima sia tupa tu mavia asu tu manaqa zaku ki? Antalamun i bunun ta tu su-u ka silalaa esbaqis mapataz inaak uvaz-az, paaq pu-un minbaas saak manaq su-u.

Ma-aq tudiip a buan a, lusqa siqalmang, ni-i tu tupa tu na malkabaas, lusqa tupa ki bunun ta tu, ma-aq is mun-asang in a, taqu-av amin a Bununtuza tu asa tu matusuqtis i is-atusasamu, altupa tu ma-aq a na kuzkuza-un a asa tu lus-anan amin mapataz i babu, anis na mapasiza tu lus-anan amin, ma-aq is tinqazumu in saak a asa tu lus-an zaku, na toqumisak amu, na minmalalabas a mekikingna, ma-aq is tinkuis in a buan a ka-a tu katmang lus-an zaku ki na malatpu.

Kapimopa amin tudiip a Bununtuza ki isia buan tu sintaqu, tuza tu peskatudiip saam a Bununtuza matusasamu ka, toqumisan a minmalalabas kamekingna solopa ko.

論射太陽

古時候太陽有兩個，他們輪流出來，每天都是酷熱的白天，沒有夜晚。

有天，爸爸媽媽工作時把嬰兒放在田埂上睡覺，結果嬰兒被太陽曬死變成小蜥蜴。爸爸非常生氣，準備向太陽報復，他揹著大兒子，攜帶弓箭，往東邊出發。他們往山頂走，花了多年的時間到了山頂，大兒子已經變青年人。當太陽出來到比較接近他們的地方，他拿弓箭瞄準太陽，剛好在中心位置時射出去，打到太陽的一個眼睛，太陽就掉到地上，沒有亮光變成月亮。

太陽的一個眼睛被射瞎了，就問說為什麼射瞎我的眼睛？那個人回答說，是你先曬死我的嬰兒，我只是向你報復而已。

後來月亮對他說，你回去後要跟你的族人說要謹守傳統文化，無論做甚麼工作，先舉行慶典殺豬祈天儀式，如果我變圓了你們要舉行慶典，我會給你們祝福，讓你們生養眾多，我如果變細了就不要舉行慶典，否則你們會滅亡。祖先們遵行月亮的教導，所以從那時起布農族人得到大大的祝福直到今日。